

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
AL REPUBLICII MOLDOVA
JUDECĂTORIA CAHUL
SEDIUL CENTRAL

MD-3909, mun. Cahul, str. M. Frunze, 62
Tel. (239) 2-46-82

“ 29 ” 03. 2024 nr. 5439

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu 28

Judecătoria Cahul, sediul Central, vă expediază încheierea din 28 martie 2024 privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, în cadrul examinării cauzei privind procesul de insolvență a Firma „Rapira” SRL.

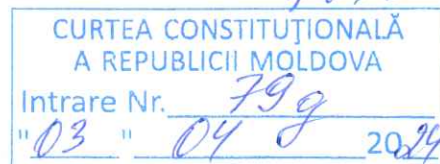
Anexă: sesizarea depusă de reprezentanții creditorului BC „Moldindconbank” SA, Picker Alexander, Cheptine Denis, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Cu respect,

Judecătorul Judecătoriei Cahul
sediul Central

Evgheni Bancov

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușeanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.
Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Denumire - BC "Moldindconbank" S.A. 2. Nume/Prenume – (i) dl Alexander Picker
(ii) dl Denis Cheptine

3. Funcția – (i) Președinte al Comitetului de conducere, (ii) Vicepreședinte al Comitetului de conducere

6. Numele și prenumele reprezentantului* - Mămăligă Andrei

7. Ocupația reprezentantului - angajat în funcția de jurist

11.Reprezentant în temeiul procurii nr.00-14-08/18/077 din 02.01.2024.

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.
Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității alin.5 cuprins în art.144 al Legii ”Insolvabilității” nr.149 din 29.06.2012, sub aspectul corespunderii cu dispozițiile art.23 alin.2, art.46 alin.2, art.54 și art.120 din Constituția Republicii Moldova.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Prin Hotărârea Judecătorei Cahul, sediul Central nr.2i-14/23 din 22.11.2023 s-a dispus intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL ”Rapira” și s-a stabilit termen de înaintare a cererilor de validare pînă la data de 05.01.2024.

BC ”Moldindconbank” S.A a depus cerere de validare față de debitor cu creanță garantată în mărime de 5 045 108,99 lei și creanță chirografară de rangul V în sumă de 563 481,16 lei, iar administratorul de insolvabilitate a admis integral spre validare creanțele înaintate de bancă.

Totodată, în cadrul procesului de insolvabilitate a depus cerere de validare a creanțelor și SRL ”Energopetrol” privind validarea creanței totale în mărime 12 321 478,02 lei, dintre care 5 343 261,50 lei cu titlu de datorie de bază la rangul V și 6 978 216,52 lei cu titlu de penalități de întârziere la rangul VI.

Conform tabelului definitiv al creanțelor din 22.01.2024 întocmit de administratorul procesului de insolvabilitate, sumele înaintate de SRL ”Energopetrol” au fost admise de către administratorul de insolvabilitate după cum urmează:

Rangul V:

- SRL ”Energopetrol” – 5 343 261,50 lei

Rangul VI:

- SRL ”Energopetrol” – 6 978 216,52 lei

BC ”Moldindconbank” S.A. considerînd că creanțele înaintate spre validare de către SRL ”Energopetrol” sunt vădit litigioase și incerte, a depus contestație împotriva aditerii acestora în tabelul definitiv al creanțelor. Dat fiind contestarea de către Bancă a creanțelor revendicate de SRL ”Energopetrol”, în cadrul ședinței de validare creanțele acestea nu s-au validat de către instanța de insolvabilitate și s-a fixat termen de examinare a contestației băncii.

După petrecerea ședinței de validare, SRL ”Energopetrol” în virtutea prevederilor art.144 alin.5 din Legea insolvabilității a depus o cerere de admitere a creanțelor cu titlu provizoriu în tabelul creanțelor al SRL ”Rapira” în scopul posibilității participării la adunarea creditorilor, inclusiv în vederea dobîndirii dreptului de a vota la adunarea creditorilor, de a înainta și a retrage candidatura administratorului insolvabilității/lichidatorului, dar fără dreptul de a participa la distribuirile de sume și de a se realiza împotriva debitorului sau a membrilor ori asociaților acestuia.

Astfel, instanța de insolvabilitate la cererea Băncii a fixat o ședință separată de examinare a cererii SRL ”Energopetrol” de admitere a creanțelor cu titlu provizoriu în tabelul de creanțe.

BC ”Moldindconbank” S.A. consideră că alin.5 al art.144 din Legea insolvabilității este neconstituțional și anume contravine prevederilor art.46 coroborate cu prevederile art.23 și 54 din Constituția RM din motivele invocate infra în prezenta excepție de neconstituționalitate.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.
Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 7**Constituția, Lege Supremă**

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 23**Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle**

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 46**Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia**

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.
 (2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Articolul 54**Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți**

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 120**Caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărîri judecătorești definitive**

Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive.

Prevederi relevante din Legea nr. 100 din 22.12.2017 "Cu privire la actele normative"

Articolul 3. Principiile activității de legiferare

(1) La elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii:

- a) constituționalitatea;
- b) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale;
- c) legalitatea și echilibrul între reglementările concurente;
- d) oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice;

(3) Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene [...].

Prevederile relevante ale Legii "insolvabilității" nr.149 din 29.06.2012 sunt următoarele:

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.
 Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați nefîntîrziat.

Articolul 1. Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective

pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

(2) Prezenta lege este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, fondurilor de investiții, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit.

Articolul 143. Tabelele creanțelor

(1) Ca rezultat al verificărilor făcute în perioada de observare a debitorului, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra la instanța de insolvabilitate un tabel preliminar cuprinzând toate creanțele împotriva patrimoniului debitorului, precizând că sînt chirografare, garantate, sub condiție sau nescadente și arătînd pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu.

(2) La creanțele garantate se vor arăta: titlul din care izvorăște garanția, rangul acesteia și motivele pentru care creanțele au fost trecute parțial în tabel sau au fost înlăturate.

(3) Tabelul preliminar al creanțelor se va prezenta instanței de insolvabilitate și se va comunica de îndată debitorului și creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul preliminar sau respinse, precizînd, totodată, și motivele.

(4) După intentarea procedurii de insolvabilitate sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul insolvabilității/lichidatorul va întocmi tabelul definitiv al creanțelor, care va cuprinde toate creanțele înaintate împotriva patrimoniului debitorului la data intentării procedurii de insolvabilitate sau a procedurii simplificate a falimentului, inclusiv creanțele acceptate în tabelul preliminar. În tabelul definitiv se arată suma solicitată, suma admisă de administratorul insolvabilității/lichidator și rangul de prioritate al creanței. **Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă de către instanța de insolvabilitate la ședința de validare a creditorilor.**

(5) La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvabilitate a debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator/lichidator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.

(6) **O creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvabilității/ lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă,** cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. Contestația debitorului nu se opune validării creanței.

(7) În urma verificării tabelului de creanțe definitiv și a materialelor din dosar, cu audierea administratorului/lichidatorului, **judecătorul instanței de insolvabilitate va valida creanțele incluse în tabel și necontestate de creditori semnînd în rubrica „Validat” în dreptul fiecărei creanțe trecute în tabel de administrator/lichidator.** În cazul depunerii contestațiilor, judecătorul va semna în rubrica „Contestat” în dreptul creanței contestate și va consemna personal cu cifre în rubrica „Creanțe cu titlu provizoriu” suma creanței pe care o admite cu titlu provizoriu pe perioada examinării contestației. Judecătorul va menționa în tabel și persoana care a depus contestația. Mențiunile respective vor fi trecute pe cambii și pe alte titluri de creanțe.

(8) **Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/ lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garantați.** După validarea creanțelor din tabelul definitiv, numai titularii creanțelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartiție de sume, în caz de faliment etc.

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.
Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

[...]

Articolul 144. Creanțele contestate

(1) Debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv.

(2) Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate.

(3) Instanța de insolvență soluționează contestațiile în ședință de validare sau în cadrul unei alte ședințe speciale, cu citarea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvenței/lichidatorului și a oricărei alte părți interesate, după caz.

(4) Dacă la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept, instanța de insolvență admite contestația printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărui creanță nu a fost validată. În acest caz, creanța se radiază din tabel, iar creditorul a cărui creanță nu a fost validată este în drept să întreprindă proces separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte. Creanțele față de care au fost admise contestațiile se iau în calcul la elaborarea planului de distribuție intermediară prin rezervarea lor din masa debitoare, în condițiile stabilite la art. 152.

(5) Până la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de insolvență va putea declara, prin încheiere motivată, creanța ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală, cu dreptul de a participa și de a vota la adunarea creditorilor, de a înainta și a retrage candidatura administratorului insolvenței/lichidatorului, dar fără dreptul de a participa la distribuțiile de sume și de a se realiza împotriva debitorului sau a membrilor ori asociațiilor acestuia

ARGUMENTELE AUTORULUI SESIZĂRII

(i) BC "Moldindconbank" S.A. consideră că prevederile art.144 alin.5 din Legea "insolvenței" nr.149 din 29.06.2012, nu întrunește condițiile de calitate, claritate, precizie și previzibilitate pe care în mod obligatoriu trebuie să le întrunească un text de lege, generând în acest mod confuzie și incertitudine în raporturile juridice pe care le reglementează, fapt ce contravine prevederilor art.23 alin.2 din Constituția RM.

(ii) De asemenea, considerăm că art.144 alin.5 din Legea "insolvenței" în esență încalcă în mod nejustificat dreptul de proprietate al creditorilor, în speță a Băncii, a căror creanțe sunt certe, lichide și exigibile și validate de către instanța de insolvență, precum și principiul securității raporturilor juridice și dreptul la un proces echitabil garantat de Constituția RM și CvEDO, lucru care în opinia Băncii este contrar dispozițiilor art.46, art.54 și 120 din Constituția RM.

(i) În argumentarea opiniei date menționăm că prevederile 144 din Legea insolvenței reglementează relațiile socio-juridice apărute în cadrul proceselor de insolvență în special ce țin de modalitatea și procedura de validare și contestare a unor creanțe patrimoniale deținute de creditori față de patrimoniul debitorului insolvent.

Așadar, în articolul 144 alin.1-7 al Legii, legiuitorul a orînduit în mod detaliat cum are loc procedeele de atacare și contestare a unor creanțe înaintate de potențialii creditori ai debitorului insolvent, reglementînd cercul subiecților care pot formula contestații, termenul și modul de soluționare a contestațiilor și regimul juridic al creanțelor în timpul și după soluționarea definitivă a contestațiilor. În acest sens, la general legea stabilește că debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv.

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.
Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

De asemenea remarcăm că legea prevede că prin validarea creanței judecătorul aplică semnătura sa în dreptul creanței validate, indicînd suma creanței validate, iar acest lucru are efectul unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/ lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garantați.

Așadar, legiuitorul a stabilit cu titlu de principiu că cosemnarea sumei și aplicarea semnăturii în tabelul de creanțe are valoarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile.

În același timp, remarcăm că în situația în care instanța de insolabilitate constată în procesul de examinare a contestațiilor un litigiu de drept în raport cu creanța, judecătorul va respinge validarea creanței, iar potențialul creditor are dreptul să intenteze un litigiu/un proces judiciar în ordine generală prin care să-și confirme legalitatea și existența creanței sale.

Cu alte cuvinte, la examinarea cererilor de validare judecătorul verifică dacă creanța are un caracter cert, lichid și exigibil fapt pentru care confirmă/validează creanța înaintată, acest lucru avînd efectul unei hotărîri de judecată irevocabile, iar atunci cînd constată că creanța poartă un caracter litigios, refuză validarea creanței și aceasta trebuie confirmată într-un proces judiciar separat care la fel se încheie prin pronunțarea unei hotărîri de judecată definitive și irevocabile.

Totodată, art.144 alin.5 prevede că **Pînă la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de insolabilitate va putea declara, prin încheiere motivată, creanța ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală**, cu dreptul de a participa și de a vota la adunarea creditorilor, de a înainta și a retrage candidatura administratorului insolabilității/lichidatorului, dar fără dreptul de a participa la distribuiri de sume și de a se realiza împotriva debitorului sau a membrilor ori asociațiilor acestuia.

Considerăm că textul legislativ este de calitate doar atunci cînd persoanele fizice sau juridice pot să înțeleagă prin interpretarea acestuia, drepturile și obligațiile reglementate de acest text de lege.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în general două cerințe față de legi. În primul rînd, legea trebuie să fie accesibilă. În al doilea rînd, aceasta nu poate fi considerată „lege“ doar dacă este formulată cu o precizie suficientă, care permite cetățeanului să-și controleze comportamentul: el trebuie să poată prevedea, în cazurile cînd este necesar și cu ajutorul cuvenit, într-un grad rezonabil, în circumstanțe specifice, consecințele care pot surveni în urma acțiunii sale (*Cazul The Sunday Times v. the United Kingdom (no. 1), 26 April 1979, Series A no. 30, p. 31, §49, precum și cazul Maestri v. Italy, (Application no. 39748/98), 17 February 2004*).

În cauzele sus-îndicate, Curtea a notat că exigența previzibilității legii privește modul de receptare a conținutului actelor normative de către corpul social, în sensul de înțelegere a acestora, norma juridică trebuind să fie clară, inteligibilă, întrucât cei cărora li se adresează trebuie nu doar să fie informați în avans asupra consecințelor actelor și faptelor lor, ci să și înțeleagă consecințele legale ale acestora.

În aceiași ordine de idei, remarcăm că potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene (cu titlu de exemplu cauzele *Facini Dori v Recre, 1994¹, Foto-Frost v Hauptzollant Lübeck-Ost, 1987*), Curtea a punctat că principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă.

De asemenea, cu privire la criticile referitoare la lipsa de previzibilitate a normei legale din perspectiva art. 23 din Constituție, Curtea Constituțională a RM a constatat anterior cu titlu de principiu, că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărîndu-se și previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o suficientă precizie a actului normativ permite persoanelor interesate să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Curtea a mai punctat că este dificil să se adopte legi redactate cu o precizie absolută, dar și cu o anume suplețe, însă caracterul mult prea general și, uneori, chiar eliptic

nu trebuie să afecteze previzibilitatea legii (Hotărârea CtEDO din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, sau Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59).

Soluțiile preconizate de un act normativ nu trebuie aplicate în mod aleatoriu, legiuitorul fiind obligat să stabilească condiții, modalități și criterii clare și precise.

Astfel s-a instituit o obligație generală, impusă tuturor subiectelor de drept, inclusiv autorității legiuitoare, care trebuie să se asigure că activitatea de legiferare se realizează în limitele și în concordanță cu Legea fundamentală a țării și, totodată, să asigure calitatea legislației. Aceasta întrucât, pentru a respecta legea, ea trebuie cunoscută și înțeleasă, iar pentru a fi înțeleasă, trebuie să fie suficient de precisă și previzibilă, așadar să ofere securitate juridică destinatarilor săi.

Remarcăm că în alin.5 al art.144 din Legea insolabilității, legiuitorul în esență a stabilit o procedură foarte generalistă și abstractă de validare provizorie a creanțelor. Așadar, textul de lege contestat nu stabilește cu suficientă precizie și claritate, momentul, cazurile și temeiurile de admitere a creanțelor cu titlu provizoriu. Or, în situația în care legea operează cu noțiuni abstracte acest lucru poate genera arbitrarul atât din partea participanților la procesul de insolabilitate, dar și din partea instanțelor în procesul de interpretare și aplicare a acestui text de lege.

În virtutea celor relatate, considerăm că alin.5 din art.144 al Legii insolabilității, generează incertitudine și confuzie, și în consecință contravine art.23 alin.2 din Constituție.

(ii) Într-o altă ordine de idei, reiterăm că validarea prin încheiere, inclusiv protocolară cu titlu provizoriu a oricărei creanțe, în temeiul căreia creditorul admis cu titlu provizoriu poate participa la adunările creditorilor și beneficiază de aceleași drepturi ca și creditorii validați, încalcă în esență și dreptul de proprietate, principiul securității raporturilor juridice, precum și dreptul la un proces echitabil ceea ce contravine prevederilor art.46, art.54 și 120 din Constituție.

În suportul acestei afirmații, reiterăm că dreptul de creanță validat în procesul de insolabilitate prin consemnarea judecătorului în tabelul de creanță, capătă valoarea unui bun, ce face parte din patrimoniul creditorului.

După cum am remarcat mai sus, prin validarea creanței judecătorul aplică semnătura sa în dreptul creanței validate, indicând suma creanței validate, iar acest lucru **are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/ lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garantați.**

Articolul 20 din Constituție garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a menționat constant că principiul accesului liber la justiție urmează a fi privit nu doar ca o garanție fundamentală pentru exercitarea efectivă a drepturilor și libertăților persoanei, ci și ca o normă imperativă chemată să dea sens noțiunii de "stat de drept" (HCC nr. 14 din 15 noiembrie 2012). Același principiu este consacrat și de actele internaționale în domeniul drepturilor omului la care Republica Moldova este parte. Astfel, potrivit articolului 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului: „*orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin Constituție sau lege*". Art. 6 § 1 din Convenția Europeană vizează, de asemenea, dreptul la un proces echitabil. În acest sens, Curtea Europeană, în bogata jurisprudență privind materia art. 6 § 1 din Convenție, a trasat anumite linii directoare în ceea ce privește garanțiile unui proces echitabil. Totuși, existența garanției dreptului la un tribunal, în temeiul acestui articol, nu este un drept absolut și poate face obiectul unor limitări, statele dispunând, în această materie, de o anumită marjă de apreciere. Cu toate acestea, limitările nu trebuie să restrângă dreptul de acces într-atât, încât să fie atinsă însăși substanța sa.

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.
Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

În acest context, Curtea Constituțională a reiterat în jurisprudența sa că dreptul de acces la justiție poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cu condiția ca acestea să fie rezonabile și proporționale cu scopul urmărit. La caz considerăm că admiterea în tabel cu titlu provizoriu a unor creanțe dubioase și vădit incerte pînă la examinarea contestației creditorilor, ce conferă creditorului contestat drepturi practic nelimitate în cadrul adunării creditorilor, crează situații în care un creditor cu creanțe dubioase și incerte, dar majoritate va decide la adunarea creditorilor soarta desfășurării de mai departe a întregului proces de insolvență și anume acesta va decide modalitatea și forma procedurii ulterioare, candidatura lichidatorului etc. Respeciv, în situația excluderii creanțelor din tabel a creditorului contestat, acest lucru nu va servi temei de anulare și/sau revizuire a hotărîrilor adoptate de către acesta la adunarea creditorilor.

În acest mod, o persoană practic străină exclusă ulterior din tabel prin efectul admiterii contestației, are toate pîrghiile legale de a decide soarta procesului de insolvență – inclusiv a modului de valorificare a bunurilor din masa debitoare ce are scop de stingere a creanțelor validate ale celorlalți creditori, încălcîndu-le astfel Dreptul de dispoziție al acestora și implicit Dreptul de proprietate asupra creanțelor lor.

Astfel, considerăm că mecanismul de validare provizorie a unei creanțe incerte și dubioase în temeiul art.144 alin.5 al Legii insolvențabilității” este neconstituțional și încalcă dreptul de proprietate, principiul securității raporturilor juridice și dreptul la un proces echitabil.

Or, potrivit art.46 alin.2 din Constituție, *Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.*

La fel, conform art.54 alin.2 al Constituției, *în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, iar potrivit art.120 din Constituție Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive.*

În concluzie, considerăm că art.144 alin.5 din Legea insolvențabilității ce permite validarea provizorie a oricăror creanțe, vădit incerte și dubioase, pînă la examinarea în fond a contestațiilor depuse de alți creditori, contravine art.46 alin.2, art.54 alin.1 și art.120 din Constituție.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În lumina argumentelor relatate supra, în temeiul art.135 alin.1 al Constituției BC ”Moldindconbank” S.A. solicită:

- a. admiterea prezentei sesizări;
- b. verificarea constituționalității în întregime a alin.5 din art.144 al Legii insolvențabilității nr.149 din 29.06.2012.

VI - LISTA DOCUMENTELOR

17. a) Copia confirmată a Extrasului eliberat de Agenția Servicii Publice pe numele BC ”Moldindconbank” S.A.
- b) Copia confirmată a procurii eliberată pe numele reprezentantului băncii.
- c) Copia cererii de admitere cu titlu provizoriu;
- d) copia tabelului de creanțe al SRL ”Rapira” în proces de insolvențabilitate.

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.
Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați neîntîrziat.

VII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul - mun. Chișinău, Republica Moldova

Data: 26.03.2024.

Digitally signed by Picker Alexander
Date: 2024.03.27 12:34:50 EET
Reason: MoldSign Signature

Președinte al Comitetului de Conducere
al BC "Moldindconbank" S.A.

Alexander PICKER

(Semnătura)

Vicepreședinte al Comitetului de Conducere
al BC "Moldindconbank" S.A.

Denis CHEPTINE

(Semnătura)
Digitally signed by Cheptine Denis
Date: 2024.03.27 11:10:50 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Acest document conține informații cu accesibilitate limitată, care poate fi utilizat doar de către destinatarii împuterniciți.
Dacă l-ați recepționat din greșeală, vă rugăm să ne anunțați neîntârziat.

ÎNCHIEIERE

28 martie 2024

municipiul Cahul

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanța de judecată în componența:

Președinte ședinței, judecătorul
Grefier

Evgheni Bancov
Ina Deniță

examinând în ședință judiciară publică chestiunile aferente derulării procesului de insolabilitate a Firma „Rapira” SRL, -

CONSTATĂ:

1. La data de 13 mai 2023 ÎI „Mocanu Tatiana” a depus la Judecătoria Cahul, sediul Central, cererea introductivă de intentare a procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL.

Solicită creditorul ÎI „Mocanu Tatiana”: admiterea cererii introductive; intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL; numirea administratorului autorizat, Fortuna Radu, în calitate de administrator provizoriu; includerea în tabel definitiv al creanțelor și validarea creanței Firma „Rapira” SRL în mărime de 1 102 730,10 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 16 mai 2023, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul ÎI „Mocanu Tatiana” privind intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL, s-a pus sub observație Firma „Rapira” SRL, cu aplicarea măsurilor de asigurare, în calitate de administrator provizoriu al Firma „Rapira” SRL a fost desemnat Fortuna Radu, administrator autorizat prin autorizația nr. 11 din 14 ianuarie 2015. S-a stabilit examinarea cererii introductive pentru data de 06 iulie 2023, ora 12:00, în sediul Judecătoriei Cahul, sediul Central, mun. Cahul, str. M. Frunze, 62, bir. 17.

2. La 19 mai 2023 creditorul SRL „Molpetgaz-Service” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL.

Solicită creditorul SRL „Molpetgaz-Service”: admiterea cererii introductive; intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL; numirea administratorului autorizat, Bostan Nicolae, în calitate de administrator provizoriu; includerea în tabelul definitiv al creanțelor și validarea creanței SRL „Molpetgaz-Service” în mărime de 1 214 977,77 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 22 mai 2023, cauza civilă nr. 2i-14/2023 la cererea introductivă depusă de ÎI „Mocanu Tatiana” privind intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL și cauza civilă nr. 2i-15/2023 la cererea introductivă depusă de SRL „Molpetgaz-Service” privind intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL, au fost conexe într-un singur dosar.

3. La data de 23 iunie 2023 SRL „Printemps” a depus cererea de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL, solicitând: admiterea cererii; intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL; validarea creanței în sumă de 1 379 358,12 lei.

4. La data de 29 august 2023 SRL „Consdrum” a depus cererea de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL, solicitând: admiterea cererii; intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL; validarea creanței în sumă de 3 162 000,01 lei; desemnarea în calitate de administrator al insolabilității administratorul autorizat Timotin Veaceslav.

5. La data de 07 noiembrie 2023 Brașcov Alexandr a depus cererea de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de Firma „Rapira” SRL, solicitând: respingerea cererii introductive a ÎI „Mocanu Tatiana”; intentarea procesului de

insolvabilitate față de Firma „Rapira” SRL; validarea creanței garantate în sumă de 700 000,00 lei, suma de 19 561,64 lei – dobânda de întârziere și suma de 10 400 lei – cheltuieli de judecată; desemnarea în calitate de administrator al insolvabilității administratorul autorizat Timotin Veaceslav.

6. La data de 22 noiembrie 2023 SRL „V.A.Gogolniceanu” a depus cererea de alăturare la cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de Firma „Rapira” SRL, solicitând: admiterea cererii; intentarea procesului de insolvabilitate față de Firma „Rapira” SRL; validarea creanței în sumă de 224 970,00 lei – datoria de bază, 53 492,32 lei – dobânda de întârziere, 8 354,00 lei – taxa de stat, 10 000 lei – cheltuieli de asistența juridică.

7. Prin hotărârea Judecătorei Cahul, sediul Central, din 22 noiembrie 2023, a fost respinsă cererea introductivă depusă de către creditorul ÎI „Mocanu Tatiana” privind intentarea procesului de insolvabilitate față de Firma „Rapira” SRL. A fost admisă cererea introductivă depusă de către creditorul SRL „Molpetgaz-Service” privind intentarea procesului de insolvabilitate față de Firma „Rapira” SRL și cererile de alăturare la cererea introductivă depuse de creditorii SRL „Printemps”, SRL „Consdrum”, Brașcov Alexandr și SRL „V.A.Gogolniceanu”. A fost constatată insolvabilitatea debitorului Firma „Rapira” SRL, cu sediul în mun. Cahul, str. Ștefan cel Mare, 111/B, IDNO 1003603000845, și a fost intentată față de această întreprindere procedura de insolvabilitate. A fost desemnat în calitate de administrator al insolvabilității Firma „Rapira” SRL administratorul autorizat Bostan Nicolae, deținătorul autorizației nr. 19 din 14 ianuarie 2015, cu toate împuternicirile și atribuțiile prevăzute de legislația în vigoare. S-a stabilit termenul-limită de înregistrare a cererilor de validare a creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv, data de 05 ianuarie 2024. S-a stabilit termenul de verificare a creanțelor de către administratorul insolvabilității și de comunicare a tabelului definitiv pentru data de 22 ianuarie 2024. S-a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru data de 30 ianuarie 2024, ora 11:00.

8. Potrivit tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului Firma „Rapira” SRL, administrator al insolvabilității Bostan Nicolae, a admis parțial creanța chirografară înaintată de SRL „Energopetrol” în mărime de 5 343 261,50 lei, în calitate de creanța chirografară de rangul V, și în mărime de 6 978 216,52 lei, în calitate de creanța chirografară de rangul VI.

9. La data de 24 ianuarie 2024 creditorul BC „Moldindconbank” SA a depus contestația împotriva trecerii creanțelor SRL „Energopetrol” în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului Firma „Rapira” SRL.

10. La data de 01 martie 2024 SRL „Energopetrol” a depus cerere de admitere a creanței cu statut provizoriu la masa credală în sumă totală de 12 321 478,02 lei, în temeiul art. 144 alin. (5) al Legii insolvabilității.

11. La data de 27 martie 2024 BC „Moldindconbank” SA a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea exercitării controlului constituționalității a prevederilor alin. (5) din art. 144 al Legii insolvabilității. BC „Moldindconbank” SA consideră că administratorul de insolvabilitate nejustificat și nefondat a admis spre validare în tabelul definitiv sumele înaintate de SRL „Energopetrol”, deoarece sumele înaintate de SRL „Energopetrol” se bazează pe un act juridic nevalabil și anume: Tranzacția de împăcare prin mediere din 17 august 2021, și creanțele poartă un caracter vădit litigios, incert și nu sunt confirmate prin documente justificative în condițiile legii și în rezultat nefondat au fost admise în tabel pentru validare. BC „Moldindconbank” SA consideră că prevederile alin. (5) din art. 144 al Legii insolvabilității, pe care SRL „Energopetrol” își fundamentează cererea de admitere a creanțelor cu titlu provizoriu, este neconstituțional și contravine prevederilor art. 23 alin. (2), art. 46 alin. (2), art. 54 și art. 120 din Constituția Republicii Moldova. Argumentele de drept privind neconstituționalitatea sunt expuse detaliat în sesizarea privind excepția de neconstituționalitate adresată Curții Constituționale a Republicii Moldova.

12. În cadrul ședinței de judecată reprezentanții BC „Moldindconbank” SA, SRL „Energopetrol”, administratorul insolvabilității Firma „Rapira” SRL, Bostan Nicolae, nu s-au prezentat, fiind respectată procedura de citare legală. Instanța a dispus examinarea cauzei în lipsă acestora.

13. Studiind cererea depusă de creditorul BC „Moldindconbank” SA, în coroborare cu întreg material probator, instanța de judecată consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate și a sesiza Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea exercitării controlului constituționalității a prevederilor alin. (5) din art. 144 al Legii insolabilității, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, *procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.*

Art. 12¹ alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă prevede că, *în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.*

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

Drept urmare a celor justificate, ținînd cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost depusă de reprezentanții creditorului BC „Moldindconbank” SA, Picker Alexander, Cheptine Denis, partea în proces, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, deși Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța de judecată va prezenta Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea depusă de reprezentanții creditorului BC „Moldindconbank” SA, Picker Alexander, Cheptine Denis, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. art. 12¹, 261-262, 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată, -

DISPUNE :

Se admite cererea depusă de reprezentanții creditorului BC „Moldindconbank” SA, Picker Alexander, Cheptine Denis, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, în cadrul examinării cauzei privind procesul de insolabilitate a Firma „Rapira” SRL.

Se ridică excepția de neconstituționalitate și se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea exercitării controlului constituționalității a prevederilor alin. (5) din art. 144 al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în cadrul examinării cauzei privind procesul de insolabilitate a Firma „Rapira” SRL.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea depusă de reprezentanții creditorului BC „Moldindconbank” SA, Picker Alexander, Cheptine Denis, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul examinării cauzei privind procesul de insolabilitate a Firma „Rapira” SRL

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

**Președintele ședinței
Judecătorul**

Evgheni Bancov